

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 2012 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu
przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania
„Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” objętego Programem
Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013**

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 stycznia 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. Nr 20, poz. 119, z 2009 r. Nr 60, poz. 497 i Nr 199, poz. 1536 oraz z 2011 r. Nr 13, poz. 64) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 3:

a) w pkt 3 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) objęte systemem rolnictwa ekologicznego zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylającym

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 248, poz. 1486).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 98, poz. 634, Nr 214, poz. 1349 i Nr 237, poz. 1655, z 2009 r. Nr 20, poz. 105, z 2010 r. Nr 76, poz. 490 i Nr 148, poz. 993, z 2011 r. Nr 205, poz. 1202 oraz z 2012 r. poz. 243.

rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz. Urz. UE L 189 z 20.07.2007, str. 1, z późn. zm.), lub”,

b) w pkt 4:

– lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „Jakość Tradycja”,
lub”,

– dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „Quality Meat Program”.”;

2) w § 5 uchyla się ust. 3 i 4;

3) w § 7:

a) w ust. 2:

– pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) w przypadku krajowego systemu jakości żywności, o którym mowa w § 3 pkt 4 lit. a – kopię zgłoszenia do wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa zamiaru prowadzenia integrowanej produkcji, dokonanego w roku złożenia wniosku albo w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku, albo”,

– w pkt 4 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) oświadczenie producenta rolnego o wytwarzaniu produktów zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „Jakość Tradycja”, albo”,

– dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) w przypadku krajowego systemu jakości żywności, o którym mowa w § 3 pkt 4 lit. c:

- a) kopię ważnego certyfikatu zgodności potwierdzającego, że produkty zostały wytworzone zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „Quality Meat Program”, wydanego przez upoważnioną jednostkę certyfikującą albo
- b) oświadczenie producenta rolnego o wytwarzaniu produktów zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „Quality Meat Program”.

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b, pkt 2 lit. b, pkt 4 lit. b oraz pkt 5 lit. b, zawiera wskazanie produktów i rodzaju produkcji, jakie zostały objęte systemem kontroli, dane jednostki certyfikującej, do której zgłosił się producent rolny, oraz datę objęcia systemem kontroli.”;

4) w § 8:

a) w ust. 1:

– pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3) zgłoszenia do wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa zamiaru prowadzenia integrowanej produkcji, o którym mowa w § 7 ust. 2 pkt 3 – w przypadku integrowanej produkcji, lub

4) wydania certyfikatu zgodności, o którym mowa w § 7 ust. 2 pkt 4 lit. a, albo złożenia wniosku o przyznanie pomocy wraz z oświadczeniem określonym w § 7 ust. 2 pkt 4 lit. b – w przypadku krajowego systemu jakości żywności, o którym mowa w § 3 pkt 4 lit. b, lub”;

– dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) wydania certyfikatu zgodności, o którym mowa w § 7 ust. 2 pkt 5 lit. a, albo złożenia wniosku o przyznanie pomocy wraz z oświadczeniem określonym w § 7 ust. 2 pkt 5 lit. b – w przypadku krajowego systemu jakości żywności, o którym mowa w § 3 pkt 4 lit.

c.”,

b) w ust. 2:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wynosi nie więcej niż:

- a) 3 200 zł – w przypadku wspólnotowych systemów jakości żywności, o których mowa w § 3 pkt 3 lit. a i b,
- b) 3 000 zł – w przypadku wspólnotowego systemu jakości żywności, o którym mowa w § 3 pkt 3 lit. c,
- c) 2 750 zł – w przypadku integrowanej produkcji,
- d) 1 470 zł – w przypadku krajowego systemu jakości żywności, o którym mowa w § 3 pkt 4 lit. b,
- e) 2 386 zł – w przypadku krajowego systemu jakości żywności, o którym mowa w § 3 pkt 4 lit. c;”

– w pkt 2 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) kontroli, po przeprowadzeniu której wydaje się:

- certyfikat zgodności lub świadectwo jakości określone w § 7 ust. 2 pkt 1 lit. a – w przypadku wspólnotowych systemów jakości żywności, o których mowa w § 3 pkt 3 lit. a i b,
- certyfikat, którym mowa w rozporządzeniu nr 889/2008, w załączniku XII – w przypadku wspólnotowego systemu jakości żywności, o którym mowa w § 3 pkt 3 lit. c,
- certyfikat potwierdzający stosowanie integrowanej produkcji – w przypadku krajowego systemu jakości żywności, o którym mowa w § 3 pkt 4 lit. a,
- certyfikat zgodności określony w § 7 ust. 2 pkt 4 lit. a – w przypadku krajowego systemu jakości żywności, o którym mowa w § 3 pkt 4 lit. b,
- certyfikat zgodności określony w § 7 ust. 2 pkt 5 lit. a – w przypadku krajowego systemu jakości żywności, o którym mowa w § 3 pkt 4 lit. c, lub”;

5) w § 9 w ust. 5

a) pkt 1 – 3a otrzymują brzmienie:

„1) w przypadku wspólnotowych systemów jakości żywności, o których mowa w § 3 pkt 3 lit. a i b:

a) kopię ważnego certyfikatu zgodności określonego w § 7 ust. 2 pkt 1 lit. a, lub

b) kopię ważnego świadectwa jakości określonego w § 7 ust. 2 pkt 1 lit. a;

2) w przypadku wspólnotowego systemu jakości żywności, o którym mowa w § 3 pkt 3 lit. c – kopię ważnego certyfikatu, o którym mowa w rozporządzeniu nr 889/2008, w załączniku XII;

3) w przypadku krajowego systemu jakości żywności, o którym mowa w § 3 pkt 4 lit. a – kopię ważnego certyfikatu potwierdzającego stosowanie integrowanej produkcji;

3a) w przypadku krajowego systemu jakości żywności, o którym mowa w § 3 pkt 4 lit. b – kopię ważnego certyfikatu potwierdzającego stosowanie standardów systemu „Jakość Tradycja” i wytwarzanie produktów zgodnie ze specyfikacją;”;

b) dodaje się pkt 3b w brzmieniu:

„3b) w przypadku krajowego systemu jakości żywności, o którym mowa w § 3 pkt 4 lit. c – kopię ważnego certyfikatu potwierdzającego stosowanie standardów systemu „Quality Meat Program” i wytwarzanie produktów zgodnie ze specyfikacją;”;

6) w załączniku nr 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) aktu założycielskiego lub regulaminu używania znaku jakości lub innych dokumentów grupy producentów, dotyczących monitorowania produktu, pochodzenia surowców wykorzystywanych do produkcji oraz odbiorców pośrednich produktu – w przypadku krajowego systemu jakości żywności, o którym mowa w § 3 pkt 4 lit. b i c rozporządzenia.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

UZASADNIENIE

Zmiana rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 stycznia 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. Nr 20, poz. 119, z późn. zm.) ma przede wszystkim na celu wprowadzenie regulacji dotyczących krajowego systemu jakości żywności „Quality Meat Program” (QMP), uznanego za krajowy system jakości żywności decyzją Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 października 2008 r., zmienionej decyzjami Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 stycznia 2011 r. oraz z dnia 30 września 2011 r. oraz uchylenie przepisów określających zamknięcie naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania.

System QMP został uznany za krajowy system jakości żywności decyzją Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 października 2008 r., znak RR-oz-kz-076-636/08(355), zmienionej decyzjami Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 stycznia 2011 r., znak RR-oz-kz-076-1/11(51-341), oraz z dnia 30 września 2011 r., znak PKoz-kz-076-1/11(201-546). W uzasadnieniu decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi uznającej system zostało stwierdzone, iż spełnia on wymagania określone w art. 22 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, z późn. zm.).

W dniu 7 grudnia 2011 r. Komisja Europejska wyraziła zgodę na wpisanie systemu QMP do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 oraz zaakceptowała zaproponowaną kwotę wsparcia w wysokości 2386 zł rocznie na gospodarstwo producenta rolnego wytwarzającego wołowinę lub młodą wołowinę w systemie QMP.

W ramach systemu QMP wytwarzana jest wołowina i młoda wołowina zgodnie z zadeklarowaną specyfikacją produktu, a zgodność z tą specyfikacją jest weryfikowana przez niezależny organ kontrolny. Producenci są obowiązani do posiadania certyfikatu zgodności potwierdzającego wytwarzanie produktu zgodnie ze specyfikacją. Certyfikat może być wydany przez jednostkę certyfikującą

akredytowaną, zgodnie z normą PN-EN 45011:2000 w zakresie umożliwiającym sprawdzenie zgodności ze specyfikacją i upoważnioną przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z ustawą z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975). Wybór produktu opatrzonego symbolem „System QMP” jest dla konsumenta gwarancją zastosowania w procesie produkcyjnym szczególnych wymogów oraz jakości odróżniającej go od innych produktów należących do tej samej kategorii. Do wytwarzania wołowiny i młodej wołowiny w ramach systemu QMP niezbędnym wymogiem jest odpowiednia rasa bydła lub jej krzyżówka, ściśle określony wiek zwierząt poddawanych ubojowi oraz rodzaj systemu utrzymywania zwierząt stosowany w gospodarstwach producentów. Za odpowiednie rasy bydła uważa się Limousine (LM), Charolaise (CH), Angus (AN), (AR), Hereford (HH), Salers (SL), Simentaler (SM) oraz krzyżówki ras mięsnych (MM), w których komponent ojcowski stanowią rasy mięsne. Wymagany wiek bydła mięsnego przy uboju w przypadku systemu QMP to: dla wołowiny nie mniej niż 12 miesięcy i nie więcej niż 16 miesięcy – w przypadku buhajków oraz nie więcej niż 24 miesiące – w przypadku jałówek i wolców, a dla młodej wołowiny od 8 do 12 miesięcy.

QMP jest systemem otwartym dla wszystkich producentów, udział w nim jest dobrowolny. Warunkiem uczestnictwa jest uzyskanie certyfikatu jakości zgodności ze standardami QMP.

QMP jest systemem przejrzystym i zapewnia pełną możliwość identyfikacji produktów wytworzonych w ramach tego systemu. Jedną z podstawowych zasad w systemie QMP jest możliwość identyfikowania miejsca pochodzenia produktu. Cel ten jest osiągnięty przez odpowiednie standardy nałożone na producentów uprawnionych do posługiwania się znakiem „System QMP”. Są oni obowiązani do stosowania procedur postępowania, które mają na celu zapewnić stałe monitorowanie produktu, w szczególności pochodzenia surowców wykorzystywanych do produkcji oraz odbiorców pośrednich produktu. Producenci są obowiązani do produkcji zgodnie z zadeklarowaną specyfikacją produktu.

System QMP jest systemem produkcji, który odpowiada przewidywanej koniunkturze na rynku, odpowiada na stale zwiększające się wymagania konsumentów, jak i innych uczestników rynku, którzy oczekują od produktów rolnych trafiających na rynek spełniania surowych kryteriów w zakresie jakości żywności.

Zmiana, o której mowa w § 1 pkt 1 lit. a projektu rozporządzenia, ma na celu

ekologiczne, producent rolny może wytwarzać nie tylko produkty rolnictwa ekologicznego, ale również produkty w okresie konwersji na rolnictwo ekologiczne, które nie są produktami rolnictwa ekologicznego, ale także są one objęte systemem rolnictwa ekologicznego, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylającym rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz. Urz. UE L 189 z 20.07.2007, str. 1, z późn. zm.). Zmiana ta koresponduje z kolejnymi przepisami rozporządzenia zmienianego dotyczącymi dwóch rodzajów produktów w ramach systemu rolnictwo ekologiczne.

Zmiana, o której mowa w § 1 pkt 1 lit. b tiret pierwsze projektu rozporządzenia, ma na celu dodanie spójnika „lub” w § 3 pkt 4 lit. b rozporządzenia zmienianego, bowiem nie jest zamierzeniem, aby producent rolny będący członkiem grupy producentów ubiegającej się o przyznanie pomocy wytwarzał obowiązkowo produkty zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu „Jakość Tradycja” oraz zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu QMP. Zmiana ta ma na celu wyróżnienie poszczególnych systemów i zapisanie wprost możliwości wyboru systemu, z którego producent rolny korzysta.

Zmiana, o której mowa w § 1 pkt 1 lit. b tiret drugie projektu rozporządzenia, wprowadza w § 3 pkt 4 rozporządzenia zmienianego informację o możliwości korzystania ze wsparcia w ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” także producentowi rolnemu, który wytwarza produkty spełniające kryteria zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu QMP.

Bez uszczerbku dla przepisów zawartych w art. 11 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427, z późn. zm.), w § 1 pkt 2 projektowanego rozporządzenia, proponuje się uchylenie ust. 3 i 4 w § 5 obowiązującego rozporządzenia, określających termin zakończenia przyjmowania wniosków o przyznanie pomocy. Wprowadzone zmiany mają na celu przede wszystkim uelastyczenie przepisów regulujących system naboru wniosków o przyznanie pomocy w celu poprawy skuteczności i efektywności wdrażanego działania.

Zmiana, o której mowa w § 1 pkt 3 lit. a tiret pierwsze projektu rozporządzenia, ma na celu doprecyzowanie terminu ważności zgłoszenia do wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa zamiaru prowadzenia integrowanej

pomocy składanego w ramach działania.

Zmiana, o której mowa w § 1 pkt 3 lit. a tiret drugie projektu rozporządzenia, ma na celu dodanie spójnika „albo” w § 7 ust. 2 pkt 4 lit. b rozporządzenia zmienianego, w związku z wprowadzeniem systemu QMP.

Zmiana, o której mowa w § 1 pkt 3 lit. a tiret trzecie projektu rozporządzenia, polega na dodaniu informacji o dokumentach, które są dołączane do wniosku o przyznanie pomocy przez producenta rolnego, wytwarzającego wołowiną lub młodą wołowinę w ramach krajowego systemu QMP.

Zmiana w § 1 pkt 4 lit. a tiret pierwsze projektu rozporządzenia, ma na celu dodanie spójnika „lub” w § 8 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia zmienianego i ma na celu określenie możliwości wyboru systemu jakości żywności, z którego producent rolny korzysta.

Zmiana, o której mowa w § 1 pkt 4 lit. a tiret drugie projektu rozporządzenia, dotyczy § 8 ust. 1 rozporządzenia zmienianego i informuje o sposobie określania okresu pomocy dla producenta rolnego wytwarzającego wołowinę lub młodą wołowinę w systemie QMP, tj. albo od dnia wydania certyfikatu zgodności albo od złożenia wniosku o przyznanie pomocy z oświadczeniem o przystąpieniu do systemu QMP.

Zmiana w § 1 pkt 4 lit. b tiret pierwsze projektu rozporządzenia, dotyczy podniesienia maksymalnej stawki wysokości pomocy dla producenta rolnego w przypadku wspólnotowego systemu jakości żywności – rolnictwo ekologiczne, do wysokości nie więcej niż 3000 zł (§ 8 ust. 2 pkt 1 lit. b rozporządzenia zmienianego). Podniesienie stawki wsparcia wynika ze wzrostu kosztów kontroli przeprowadzonych przez jednostki certyfikujące. Dodatkowo, w związku ze zmianami przepisów dotyczących rolnictwa ekologicznego oraz chowu i hodowli zwierząt w gospodarstwach rolnych, możliwe jest przeprowadzanie dodatkowych kontroli w gospodarstwach rolnych, co wpłynie na wzrost kosztów ponoszonych przez producentów.

W roku 2007, tj. w czasie opracowywania dokumentów, w których określono m.in. maksymalną stawkę pomocy dla producenta rolnego na potrzeby działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności”, w zakresie zasad związanych z certyfikacją, kontrolą i produkcją ekologiczną obowiązywało rozporządzenie Rady nr 2092/91/EWG z dnia 24 czerwca 1991 r. w sprawie produkcji ekologicznej produktów rolnych oraz znakowania produktów rolnych

i środków spożywczych (Dz. Urz. WE L 198, 22.07.1991 r., z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzeń wykonawczych wydanych w trybie tego rozporządzenia. Na poziomie krajowym obowiązywała dodatkowo ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 93, poz. 898, z późn. zm.) oraz akty wykonawcze wydane na jej podstawie.

Obecnie, maksymalna dopuszczalna stawka pomocy dla producenta rolnego (w tym zwrot kosztów kontroli przeprowadzonej przez jednostki certyfikujące) w ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” wynosi 996 zł i została określona na podstawie cen oraz wymaganego zakresu i częstotliwości kontroli na podstawie stanu prawnego z 2007 r.

Od dnia 1 stycznia 2009 r. obowiązuje rozporządzenie nr 834/2007. Wejście w życie rozporządzenia nr 834/2007 wpłynęło bezpośrednio na potrzebę zmiany przepisów krajowych. W związku z tym została uchwalona ustawa z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym, która uchyliła dotychczasowe przepisy.

Mając na względzie zmianę przepisów w zakresie rolnictwa ekologicznego zwiększył się zakres podstawowych pojedynczych kontroli – tytuł IV rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008 z dnia 5 września 2009 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli (Dz. Urz. UE L 250 z 18.09.2008, str. 1, z późn. zm.), jakie są przeprowadzane przez jednostki certyfikujące. Zwiększenie zakresu kontroli wpływa bezpośrednio na zwiększenie czasochłonności jej przeprowadzenia i oceny kontroli, a co się z tym wiąże także jej kosztów.

Wprowadzone zostały także nowe zasady dotyczące całego systemu kontroli w rolnictwie ekologicznym, m.in. wprowadzono (art. 27 ust. 13 rozporządzenia nr 834/2007) obowiązek dotyczący umożliwienia prześledzenia w ramach systemu rolnictwo ekologiczne każdego z etapów produkcji, przygotowania i dystrybucji każdego produktu ekologicznego. Rozszerzono w związku z tym wymogi zakresy kontroli, w przypadku gdy dany podmiot gospodarczy prowadzi kilka ekologicznych i konwencjonalnych jednostek produkcyjnych na tym samym obszarze (art. 73 i 79 rozporządzenia nr 889/2008). Kontrole zatem uwzględniają dodatkowe elementy niezwiązane wprost z produkcją ekologiczną, ale mogące mieć na nią wpływ.

Na podstawie obowiązujących przepisów jednostki certyfikujące są obowiązane do przeprowadzenia co najmniej jednej kontroli w ciągu roku oraz

prowadzenia dodatkowych, niezapowiedzianych kontroli na podstawie analizy ryzyka (art. 65 ust. 4 rozporządzenia nr 889/2008). Zgodnie z przygotowywanymi przez Komisję Europejską wytycznymi „Guidelines on official controls in the organic sector” powinno zostać dodatkowo skontrolowanych około 10% producentów ekologicznych przy obecnym poziomie dodatkowych kontroli na poziomie około 5 %. Obowiązujące wysokie standardy dotyczące rolnictwa ekologicznego, powodujące w zakresie prowadzonego nadzoru możliwość przeprowadzenia dodatkowych kontroli, mogą skumulować koszty kontroli u beneficjenta działania w jednym okresie pomocy.

Zgodnie z wymaganiami art. 95 ust. 1 rozporządzenia nr 889/2008, od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2013 r. jednostki certyfikujące w celu potwierdzenia spełnienia warunków i uzyskania certyfikatu na produkty zwierzęce pochodzące od bydła są obowiązane do dwukrotnej kontroli gospodarstw, w których jest utrzymywane bydło na uwięzi w budynkach wybudowanych przed 24 sierpnia 2000 r. Dodatkowa kontrola będzie stanowiła duże obciążenie finansowe dla producentów rolnych, szczególnie w przypadku gospodarstw o niewielkiej powierzchni i stosunkowo niewielkich stadach bydła.

Przeprowadzanie dodatkowych kontroli powinno obecnie mieć miejsce w dużo szerszym zakresie niż poprzednio, w szczególności ze względu na rosnące zagrożenie ze strony produktów modyfikowanych genetycznie. Zwiększył się zatem zakres dodatkowo wykonywanych kontroli i analiz, w tym dodatkowe koszty stanowiąc mogą badania przeprowadzane na obecność pestycydów.

Nowa ustawa o rolnictwie ekologicznym nakłada na jednostki certyfikujące nowe wymogi (np. szczegółowa miesięczna sprawozdawczość, przekazywanie informacji o naruszeniach przepisów) związane z obowiązującym systemem kontroli w rolnictwie ekologicznym. Wymogi te związane są z kosztami funkcjonowania jednostek certyfikujących i bezpośrednio przekładają się na koszty kontroli.

Należy także zwrócić uwagę na zmianę kosztów ponoszonych przez producentów wynikającą ze zmiany cen pomiędzy 2007 a 2010 rokiem, zarówno w zakresie cen poszczególnych usług, jak też kosztów pracy. Wzrost cen wynika ze zmian cen jednostkowych, jak też zmian związanych z koniecznością wykonywania pewnych działań według innych, wyższych standardów.

Wzrost stawki wsparcia pomoże zatem producentom w odzyskaniu, na podstawie dowodów księgowych, zwiększających się kosztów kontroli, w limicie maksymalnym do 3000 tys. zł rocznie.

W powyższej zmianie wprowadzono również przepis o wysokości pomocy dla producenta rolnego wytwarzającego wołowinę lub młodą wołowinę w ramach systemu QMP. Stawka pomocy wynosi maksymalnie 2386 zł rocznie na gospodarstwo. Pozostałe stawki pomocy nie uległy zmianie.

Zmiana, o której mowa w § 1 pkt 4 lit. b tiret drugie projektu rozporządzenia, ma jedynie charakter porządkowy i polega na usunięciu spójnika „lub” w tiret czwartym w lit. a w pkt 2 w ust. 2 w § 8 rozporządzenia zmienianego. Natomiast dodanie tiret piątego w § 8 ust. 2 pkt 2 lit. a rozporządzenia zmienianego ma na celu określenie sposobu obliczania wysokości wsparcia dla producenta rolnego, który wytwarza wołowinę lub młodą wołowinę w ramach systemu QMP, tj. na podstawie kontroli, po której wydaje się certyfikat potwierdzający, że produkty zostały wytworzone zgodnie ze specyfikacją i standardami systemu QMP. Treść pozostałych tiret w lit. a nie uległa zmianie.

Zmiana, o której mowa w § 1 pkt 5 lit. a projektu rozporządzenia, polega na zrezygnowaniu z określenia, że certyfikaty i świadectwa dołączane do wniosku o płatność mają być wydane w okresie pomocy lub ważne w tym okresie przez co najmniej sześć miesięcy. Zgodnie z proponowanym brzmieniem tego przepisu wystarczy, żeby dokumenty dołączane do wniosku o płatność były ważne. Pozwoli to uzyskać płatność tym uczestnikom danego systemu jakości żywności, którzy zrezygnowali z usług jednostki certyfikującej, która sprawowała kontrolę nad gospodarstwem, i przeszli pod kontrolę innej jednostki. Pozostawienie określenia „ważny” w odniesieniu do certyfikatu oznacza jego aktualność i to, że nie utracił ważności, przez cofnięcie przez jednostkę certyfikującą lub przez ograniczenie zakresu swego obowiązywania do produkcji, która nie jest objęta wsparciem w ramach działania.

W § 1 pkt 5 lit. b projektu rozporządzenia wprowadza się zmianę, która pozwoli na uwzględnienie systemu QMP odnośnie do wymagań, jakie stawia się beneficjentom działania na etapie składania wniosku w zakresie dotychczas uznanych i wspieranych systemów jakości żywności.

W § 1 pkt 6 projektu rozporządzenia wprowadza się zmianę, która pozwoli na refundację w ramach działania składek na rzecz grupy producentów, w przypadku systemu QMP.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a także w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Od dnia udostępnienia projektu rozporządzenia w Biuletynie Informacji Publicznej nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektowanym rozporządzeniem.

Projekt rozporządzenia znajduje się w programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie

Projektowane rozporządzenie swym zakresem obejmuje grupy producentów, których członkowie aktywnie uczestniczą w systemach jakości żywności, Agencję Rynku Rolnego oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W związku z tym, że wprowadzony do PROW 2007–2013 system QMP jest systemem stosunkowo nowym, który cały czas się rozwija, nie jest możliwe na tym etapie określenie przewidywanej liczby beneficjentów działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” uczestniczących w tym systemie.

Zgodnie z postanowieniami PROW 2007-2013, wartość docelowa wskaźnika pod nazwą liczba wspieranych gospodarstw rolnych objętych systemami jakości określona została w wysokości 22 150. Rezultatem tego założenia powinno być zrealizowanie 24 000 projektów w całym okresie wdrażania Programu, tj. w latach 2007–2013.

2. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 70 rozporządzenia nr 1698/2005 poziom finansowania każdej z osi PROW 2007–2013 został określony. Tym samym, każde z działań PROW 2007–2013 ma wyraźnie określony poziom finansowania, uwzględniający także specyfikę udzielania w jego ramach wsparcia, który w przypadku działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” wynosi 30 mln euro i nie może zostać przekroczony.

W przypadku działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” należącego do osi I PROW 2007–2013, pomoc jest udzielana jako refundacja poniesionych kosztów kontroli i składki na rzecz grupy, jeżeli producent jest zrzeszony. Koszty refundowane w ramach działania nie mogą przekroczyć wydatków publicznych, które zgodnie z art. 70 rozporządzenia nr 1698/2005 pochodzą w 75 % z budżetu Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, natomiast w 25 % z budżetu państwa. Jakiegokolwiek zmiany w ramach działania nie mogą przekroczyć limitu wyżej wymienionej kwoty, która jest przeznaczona na wydatkowanie w ramach działania, a więc nie powodują one zwiększenia wydatków z budżetu państwa.

3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

5. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przesłany do organizacji zrzeszających producentów wytwarzających produkty metodami ekologicznymi, tj. do Polskiego Związku Rolników Ekologicznych, Stowarzyszenia Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi Ekoland, Augustowsko-Podlaskiego Stowarzyszenia Eko-Rolników, Zrzeszenia Wytwórców Polskiego Rolnictwa Ekologicznego im. Jana Pawła II „Rolnik Ekologiczny”, Polskiego Klubu Ekologicznego Zarząd Główny oraz Polskiego Towarzystwa Rolników Ekologicznych, do jednostek certyfikujących w rolnictwie ekologicznym, członków Rady Rolnictwa Ekologicznego, Polskiej Izby Produktu Regionalnego i Lokalnego, Instytutu na rzecz Ekorozwoju oraz organizacji zrzeszających producentów bydła mięsnego, tj. Polskiego Zrzeszenia Producentów Bydła Mięsnego, Polskiego Związku Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, Unii Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego, Związku Polskie Mięso, Polskiej Federacji Producentów Żywności, Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka oraz Krajowego Związku Grup Producentów Rolnych – Izby Gospodarczej.

Projektowane rozporządzenie zostało przesłane również, w szczególności do: Krajowej Rady Izb Rolniczych, ZZR „Samoobrona”, Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, NSZZ RI „Solidarność”, Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Związku Zawodowego Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, NSZZ „Solidarność” Komisja Krajowa, Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Sekretariatu Przemysłu Spożywczego NSZZ „Solidarność”, NSZZ Solidarność’80, Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, Business Center Club, Federacji Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Forum Związków Zawodowych, Krajowej Rady Spółdzielczej, Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych LEWIATAN, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Rady Gospodarki Żywnościowej, Związku Rzemiosła Polskiego, Związku Zawodowego Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI” oraz Związku Zawodowego Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”.

W ramach konsultacji społecznych uwagi zgłosiły następujące podmioty: Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego oraz jednostki certyfikujące w rolnictwie ekologicznym: Agrobiotest i Bioekspert. Część z tych uwag jest przedmiotowa, bowiem w wyniku uzgodnień zewnątrzresortowych projekt rozporządzenia uległ zmianie.

Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego zgłosiło konieczność uwzględnienia w załączniku nr 2 do rozporządzenia zmiany polegającej na dodaniu w pkt 5 tego załącznika wskazania, że zadania realizowane przez grupę producentów na rzecz członków, obejmujące współpracę w zakresie realizacji zobowiązań wynikających z uczestnictwa w systemie jakości żywności, w szczególności z aktu założycielskiego lub regulaminu używania znaku jakości lub innych dokumentów grupy producentów, dotyczących monitorowania produktu, pochodzenia surowców wykorzystywanych do produkcji oraz odbiorców pośrednich produktu, dotyczą także systemu QMP. Przepis ten umożliwi zaliczanie do kosztów refundowanych w ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” składek na rzecz grupy producentów w przypadku systemu QMP. Mając na względzie powyższe uwaga została uwzględniona.

Agrobiotest i Bioekspert wniosowały o włączenie do kosztów refundowanych w ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” w zakresie rolnictwa ekologicznego, kosztów poniesionych na przeprowadzenie badań laboratoryjnych pod kątem pozostałości środków ochrony roślin oraz obecności organizmów modyfikowanych genetycznie, istotnych dla kontroli zgodności sposobu produkcji z przepisami dotyczącymi rolnictwa ekologicznego.

Stosownie do art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym jednostki certyfikujące działają w zakresie udzielonego im upoważnienia, w tym prowadzą kontrolę w ramach systemu kontroli, o którym mowa w art. 27 rozporządzenia nr 834/2007, na zasadach i w sposób określony na podstawie tego artykułu i w przepisach wydanych na podstawie tego artykułu.

W ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” refundacji podlega przede wszystkim koszt kontroli przeprowadzanej w gospodarstwie. Pojęcie kontroli w rozumieniu przepisów dotyczących rolnictwa ekologicznego jest pojęciem bardzo szerokim i obejmuje swoim zakresem pojęcie

certyfikacji, w tym również pobieranie próbek do badań laboratoryjnych pod kątem pozostałości środków ochrony roślin oraz obecności organizmów modyfikowanych genetycznie. W związku z powyższym nie ma potrzeby, aby rozporządzenie miało ulec zmianom w wyżej wymienionym zakresie.

Do kwestii pobierania próbek odnoszą się również wprost przepisy rozporządzenia nr 889/2008 (art. 65 ust. 2) wydanego na podstawie rozporządzenia nr 834/2007, norma PN-EN 45011:2000 (lub przewodnik ISO/IEC Guide 65) przywołana przez rozporządzenie nr 834/2007 i stanowiąca podstawę oceny jednostek certyfikujących przez PCA w punkcie 4.3, dotyczącym działania jednostki certyfikującej oraz Program Akredytacji Jednostek Certyfikujących w Zakresie Rolnictwa Ekologicznego DAC-13, wyd. 6 z 6.01.2010 r., będący sprecyzowaniem interpretacji niektórych punktów tej normy.

Przepisy zmienianego rozporządzenia nie określają maksymalnej liczby faktur związanych z kontrolą prowadzonej produkcji, które beneficjent może dołączyć do wniosku o płatność za dany okres pomocy. Z rozporządzenia wynika jedynie wymóg, że faktury dołączane do wniosku o płatność mają dotyczyć kontroli, po której producent uzyskuje certyfikat, a więc każda z faktur może zostać zrefundowana, o ile będzie z niej wynikało, iż dotyczy ona kontroli na zgodność procesu produkcji z wymogami systemu jakości żywności. Należy mieć jednak na uwadze, że koszty refundacji ograniczone są do maksymalnej kwoty, różnej dla każdego z systemów jakości żywności.

Mając na względzie powyższe uwaga nie została uwzględniona.

Bioekspert postulowała o usunięcie terminu ważności lub terminu wydania certyfikatu, którego kopię dołącza się do wniosku o płatność.

Obowiązujący wymóg dołączenia do wniosku o płatność certyfikatu, który powinien być albo wydany w okresie pomocy albo ważny co najmniej 6 miesięcy jest warunkiem prostym do spełnienia przez beneficjentów działania, a jednocześnie daje gwarancję, że producent faktycznie uczestniczy w systemie jakości żywności. Kontrolowanie producenta co najmniej raz w roku kalendarzowym powoduje, iż producent, który uczestniczy w systemie rolnictwa ekologicznego spełnia warunek posiadania certyfikatu albo wydanego w okresie pomocy albo ważnego co najmniej 6 miesięcy w tym okresie.

W przypadku certyfikatu wydanego na okres 18 miesięcy, może on służyć jako

załącznik nawet do dwóch wniosków o płatność, ponieważ w pierwszym okresie pomocy został wydany, natomiast w drugim okresie pomocy, jeżeli jest ważny co najmniej 6 miesięcy wypełnia drugą możliwość i może być dołączony do drugiego wniosku o płatność. Jeśli natomiast w drugim okresie pomocy wystawiony zostanie kolejny certyfikat, to także jego kopia może zostać dołączona do wniosku o płatność za drugi okres pomocy.

Mając na względzie powyższe uwaga nie została uwzględniona.

Bioekspert wnioskowała również o zmianę terminu naboru wniosków o płatność. Zmiana ta miałaby polegać na określeniu jednolitego dla wszystkich beneficjentów działania terminu składania wniosków o płatność od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku.

W związku z tym, że każdy z obecnych beneficjentów działania posiada indywidualny 5-letni okres pomocy, określony dla systemu wsparcia w ramach działania, a w związku z tym, każdy z beneficjentów działania składa wniosek o płatność w indywidualnie określonym terminie, nie jest możliwe wprowadzenie zmian w tym zakresie. Zauważyć należy, że choć sama idea ujednoczenia terminu składania wniosków o płatność jest słuszna, wprowadzenie jej po wydaniu przez ARiMR ponad 20 tys. pozytywnych decyzji przyznających pomoc w ramach działania, a tym samym określeniu ponad 20 tys. indywidualnych okresów wsparcia dla beneficjentów działania, spowodowałaby zdecydowanie więcej niekorzystnych skutków niż pozytywnych efektów. Określenie jednolitego terminu na składanie wniosków o płatność zostanie wzięte pod uwagę przy opracowywaniu podstaw prawnych dla wsparcia producentów rolnych przez refundację kosztów kontroli (aktualnie w ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności”) w nowej perspektywie finansowej, tj. po 2013 r.

Mając na względzie powyższe uwaga nie została uwzględniona.

Bioekspert wnioskowała także o włączenie wniosku o płatność w ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” do wniosku o płatności obszarowe w załączniku „Deklaracja pakietów rolnośrodowiskowych” PROW 2007-2013

W związku z tym, że wsparcie w ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” dotyczy producentów wytwarzających produkty rolne

w ramach różnych systemów jakości żywności, nie tylko w zakresie rolnictwa ekologicznego, wniosek ten nie może zostać uwzględniony. Dodatkowo, na podstawie zgody Komisji Europejskiej, projektowaną zmianą rozporządzenia wprowadzany jest kolejny system jakości żywności QMP, dotyczący mięsa wołowego, w ramach którego producenci także będą mogli ubiegać się o wsparcie w ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności”. Ponadto, trwają konsultacje z Komisją Europejską, dotyczące wprowadzenia do wsparcia w ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” kolejnych dwóch systemów jakości żywności, dotyczących mięsa wieprzowego oraz drobiowego.

Mając na względzie powyższe uwaga nie została uwzględniona.

Ponadto Bioekspert wnioskowała o zmianę przepisów w taki sposób, aby decyzje administracyjne w ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” wydawane były przez kierownika biura powiatowego ARiMR, a nie przez dyrektora oddziału regionalnego ARiMR.

Zmiana ta miałaby ułatwić rolnikom korzystanie z działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” oraz w przypadku ARiMR, miałaby uprościć jego wdrażanie.

Tak jak w przypadku wniosku jednostki o ujednoczenie terminu składania wniosków o płatność dla wszystkich beneficjentów działania, propozycja ta wydaje się być słuszna, jednakże wprowadzenie jej po wydaniu przez dyrektorów oddziałów regionalnych ARiMR ponad 20 tys. pozytywnych decyzji przyznających pomoc w ramach działania, wprowadzenie proponowanej zmiany w chwili obecnej nie jest racjonalne.

Pracownicy oddziałów regionalnych ARiMR zostali przeszkoleni do obsługi wniosków w ramach działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” oraz prowadzą na bieżąco teczki każdego z beneficjentów. Wprowadzenie na obecnym etapie zmiany w zakresie obsługi wniosków w ramach działania skutkowałoby raczej wprowadzeniem utrudnień dla beneficjentów działania niż ułatwień. Dodatkowo należy zaznaczyć, że koszt zmiany procedur obsługi wniosków w ramach działania, w tym systemu informatycznego, a następnie przeszkolenie pracowników biur powiatowych, spowodowałoby wzrost kosztów wdrażania działania, przewyższający wysokość pomocy wypłacaną jego beneficjentom.

Ponadto, wnioski o przyznanie pomocy, jak i o płatność, wraz z załącznikami, mogą być od początku wdrażania działania przesyłane do oddziałów regionalnych ARiMR za pomocą poczty, co stanowi ułatwienie dla beneficjentów działania i nie narzuca obowiązku osobistego stawiennictwa w oddziale regionalnym ARiMR.

Mając na względzie powyższe uwaga nie została uwzględniona.

Opracowano w Departamencie
Rozwoju Obszarów Wiejskich:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym:

Z-ca DYREKTORA
Departamentu Prawno-Legislacyjnego
Adam Toborek